

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

Беларусь, твой народ дачакаецца Залацістага, яснага дня! М. Багдановіч.

№11 (247) ЛІПЕНЬ 2018 ГОД

ЭКАНОМІКА

МАЛОЧНАЯ ВЫТВОРЧАСЦЬ У МІНУСЕ

Шумілінскі раён зноў апынуўся сярод аўтсайдэраў па аб'ёмах і якасці малака. У адных гаспадарак грошы застаюцца на развіццё, іншыя ледзь зводзяць канцы з канцамі.

Увогуле на Віцебшчыне малочная вытворчасць пакуль што знаходзіцца ў мінусе, тут востра не хапае спецыяліс

таў, ёсць запазычанасць па зарплаце. Улада трымае на кантролі дзве вобласці, дзе былі дапушчаныя затрымкі з выплатай заработнай платы ў вёсцы. Сам кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу кіраўнікоў на гэты недапушчальны момант.

Як паведаміла намесніца старшыні Камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванню аблвыканкама Наталля Баліцкая, вытворчасць малака ў сярэднім па вобласці за пяць месяцаў дасягнула амаль 98 адсоткаў да ўзроўню мінулага года. Выйшлі і перасягнулі планку валаўтваральныя раёны – Віцебскі, Аршанскі, Полацкі, Дубровенскі. Аднак сярод аўтсайдэраў па аб'ёмах і якасці малака па-ранейшаму знаходзяцца Шумілінскі, Ушацкі, Браслаўск раёны, дзе, дарэчы, і найбольшы працэнт эканамічна незаможных гаспадарак. Адсутнасць тэхналогій, кваліфікаваных кадраў, закрэдытаванасць ўсе гэтыя негатыўныя фактары ў сукупнасці не лепшым чынам адбіваюцца на эфектыўнасці іх працы. Менавіта таму аблвыканкам цяпер шукае варыянты найбольш дзейсных мер па фінансаваму аздараўленню такіх прадпрыемстваў.

Сёння ў сельгасвытворчасці занята на пасадах 55,4 тысячы кіруючых работнікаў і спецыялістаў, а гэта 94 працэнты ад патрэбы. Але ёсць раёны, дзе гэты паказчык выклікае найбольшую трывогу: Кастрычніцкі – 70%, Лоеўскі – 75%, Нараўлянскі – 80%, Жлобінскі – 81%, Шумілінскі –86%, Крупскі – 87%. Ва ўсіх рэгіёнах адзначаецца недахоп спецыялістаў зоаветэрынарным профілю. Галоўнымі заатэхнікамі сельгасарганізацыі забяспечаны на 81%, галоўнымі ветурачамі – на 82%, заатэхнікамі і ветурачамі – на 86%.

Да 1 чэрвеня на сяле ліквідаваная запазычанасць па зарплаце. Яе ўдалося пагасіць нават "Шумілінскаму райаграсэрвісу", у дачыненні да якога распачата працэдура санацыі (аздараўлення). У цэлым па раёне сітуацыя ў жывёлагадоўлі складваецца не лепшым чынам, а зарплату зачынілі са скрыпам. Паводле дырэктара ААТ «АграБаравінка» Уладзіміра Арлова, надоі на травеньскіх травах хаця і выраслі на 40 адсоткаў, але цяпер з-за засухі яны зноў знізіліся. Усе малочныя грошы сыходзяць на выплату падаткаў, зарплат і пагашэнне запазычанасцяў.

І гэта ў гаспадарцы, якое разам з ААТ "Ляжні", паводле інфармацыі райсельгасхарчу, працуе лепш шасці астатніх.

М. Амбросаў

ГОРАД МАЙСТРОЎ

ШУМІЛІНЦЫ НА "СЛАВЯНСКІМ БАЗАРЫ"

Ужо першы дзень фестывалю, які праходзіў у Доме культуры чыгуначнікаў і прынёс шумілінцам некалькі перамог.

Калектыў Шумілінскай раённай арганізацыі «БелТІ» са сваімі «Зажынкамі» у творчым спаборніцтве ў намінацыі «Абрады» заняў першае месца.

Ганчар з Обалі Аляксандр Любімаў, майстар, віртуоз, творца народных мастацкіх рамёстваў «Спадчына» Шумілінскага дома рамёстваў ведае пра гліну ўсё і можа зрабіць з гэтага простага прыроднага матэрыялу дзівосныя рэчы.

Аляксандр таксама выступаў на конкурсе майстроў па кераміцы і ганчарству «Гліна спявае» ў намінацыі «Абпальванне чорназадымленай керамікі». Яго майстэрства выклікала вялікую зацікаўленасць шматлікіх гледачоў і было высока ацэнена прафесійным журы, якое аднагалосна аддала Любімаву першае месца.

У чарговы раз вызначылася на «Славянскім базары ў Віцебску» Шумілінская раённая арганізацыя «Беларускага таварыства інвалідаў».

Па традыцыі, шумілінцам было дадзена права адкрываць Міжнародны фестываль творчасці інвалідаў, які ладзіўся 14-15 ліпеня ў рамках «Славянскага базару». Вершамі, музыкай і песнямі, выставай народнай творчасці і ўласнай выпечкай сустракалі нашы землякі гасцей і ўдзельнікаў фестывалю, сярод якіх быў народны артыст СССР, старшыня Саюза кампазітараў Беларусі Ігар Лучанок.

3 месца ў намінацыі «Эстрадны вакал» атрымаў Дзяніс Родчанка з песняй «А я так чакаю».Кранула сэрцы журы і аўтарская песня «Весяліцца душа» Анатоля Матуса (словы і музыку напісаў сам), прысвечаная дзейнасці роднай арганізацыі. Са сваім творам Анатоль заняў 3 месца.

Шчырымі апладысментамі сустракалі на фестывалі і шумілінскі сямейны дуэт Рыгора і Галіны Згірскіх з песняй «Зорачка».

Зразумела, што і гала-канцэрт фіналістаў фестывалю, які прайшоў у культурна-гістарычным комплексе «Залатое кальцо горада Віцебска «Дзвіна», не абышоўся без шумілінскіх талентаў.

Паводе Любові Нагібавай, старшыня раённай арганізацыі "БелТІ" , сакрэт поспеху просты. "У нас кожны чалавек вельмі стараецца, і ўсе падтрымліваюць адзін аднаго, дапамагаюць. Мы ўсе згуртаваліся, нібы адна сям'я, напэўна, таму ўсё і атрымалася".

Алесь Шумскі

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: HTTP://SHUMILINA.BY

ГАНДАЛЬ

ЗАНЯПАД СЫСТЭМЫ «РАЙПО»

Збанкрутаванае Шумілінскае раённае спажывецкае таварыства, што ў Віцебскай вобласці, далучылі да суседняга райпо, нібыта адстаючы калгас. Будынкі распрадаюцца, шмат у якіх вёсках крамаў ня будзе, людзям давядзецца чакаць «аўталавак». Такая сытуацыя складаецца і ў іншых раёнах Беларусі.

Жыхары райцэнтру Шуміліна Віцебскай вобласьці чакаюць новых шыльдаў на зачыненых ад сёньня крамах раённага спажывецкага таварыства: пасьля прызнаньня банкрутам Віцебскі абласпаўжыўсаюз далучыў яго да Бешанковіцкага «райпо».

Усяго ў Шумілінскім раёне дзейнічала 63 крамы раённага спажывецкага таварыства. Каля дзясятка з іх выкупілі прадпрымальнікі падчас распродажу маёмасьці, абвешчанага яшчэ ўзімку. Астатнія перайшлі пад кіраўніцтва «райпо» суседняга райцэнтру, да якога ад Шуміліна – 34 км.

Што такое «райпо»?

Белкаапсаюз (Белспажыўсаюз), які аб'ядноўвае рэгіянальныя спажывецкія таварыствы, – самая буйная гандлёвая сетка Беларусі, яна складаецца з абласных і раённых спажывецкіх таварыстваў («райпо»). Летась Белкаапсаюзу споўнілася 100 гадоў. Гэтую структуру называюць найбуйнейшым дзяржаўным рытэйлерам. Апроч крамаў, яна мае сетку кавярняў.

Кампанія мае ўласныя транспартныя і будаўнічыя падразьдзяленьні, навучальныя ўстановы, штат налічвае больш за 86 тысяч чалавек.

Белкаапсаюз мае 8,1 тысячы крамаў, сярод іх 6,9 тысячы – харчовых і зьмяшанага асартымэнту. Амаль 70% іх – у сельскай мясцовасьці. 704 «аўталаўкі» дастаўляюць тавары жыхарам больш як 14,4 тысячы маланаселеных вёсак, дзе няма стацыянарных крамаў.

Цяпер «Белкаапсаюзам» кіруе Валерый Іваноў. Да яго гэтую пасаду займаў Сяргей Сідзько, якога ў 2015 годзе Вярхоўны суд пакараў за хабар і злоўжываньне ўладай 12 гадамі турмы. У красавіку гэтага году ў Менску былі затрыманы першы намесьнік старшыні Белкаапсаюзу Дзмітры Баранаў «у рамках расьледаваньня крымінальнай справы аб карупцыі».

У райпо і да банкруцтва было кепска.

Шумілінцы, з якімі ўдалося пагутарыць карэспандэнту Свабоды, спадзяюцца на зьмены асартымэнту і гандлёвай палітыкі, бо ў крамах збанкрутаванага райпо тавараў было мала і па дарагіх цэнах.

«У „Эўраопце" ці прыватнай краме цягам дня зьніжаюць кошты — на садавіну, прыкладам, ці гародніну, на мясныя вырабы, калі яны губляюць свежасьць. А ў „райпоўскіх" крамах такога не было спрадвеку, вось да іх ніхто і не хадзіў, таму й зачыніліся!» — кажа жыхарка Бешанковічаў.

Іншая жыхарка Шуміліна лічыць, што ў банкруцтве вінаватае толькі кіраўніцтва спажывецкага таварыства:

«Вунь іхная кантора, дзьверы адчыненыя. Там яны сядзяць. А за кратамі сядзець ніхто ня будзе, я думаю. Вінаватае кіраўніцтва. А гандляркі ў нас добрыя! Працу ім зноўку абяцаюць, у аб'ядналым зь Бешанковіцкім «райпо».

Каб сплаціць даўгі, прадаюць будынкі

Але ня ўсе крамы захаваюцца, бо трэба вяртаць даўгі збанкрутаванага «райпо».

Цяпер крамы, якія належалі Шумілінскаму спажывецкаму таварыству, стаяць пазачыняныя. У некаторых рамонт: гэтым займаюцца ўжо новыя гаспадары зь Бешанковічаў або прыватнікі, якія выкупілі гандлёвыя пункты. Маёмасьць «райпо» распрадаецца перадусім таму, што трэба сплаціць 147 крэдыторам каля 3,97 млн рублёў.

Замест закрытага „Ўнівэрсаму" неўзабаве зьявіцца «Эўраопт»

Шумілінцы ўжо ведаюць, што самую вялікую краму — мясцовы «Ўнівэрсам» — выкупляе «Эўраопт», які дагэтуль займаў невялікае памяшканьне.

Белспажыўсаюз як пережытак савецкага мінулага. Калі яму на зьмену прыйдзе прыватнік?

У вёсках застануцца бяз крамаў

Калі жыхары Шуміліна маюць выбар, у якую краму пайсьці па харчы або тавары штодзённага попыту, то для вяскоўцаў закрыцьцё аб'ектаў «райпо» прынесла вострыя праблемы.

«Іншых крамаў у некаторых вёсках проста няма, і цяпер адзіная надзея — „аўталаўка". Або трэба ехаць некуды ў буйнейшую вёску, дзе ёсць прыватная крама», — кажа жыхар вёскі Амбросавічы. У Дабейскім сельсавеце, ды якога належыць гэтая вёска, зачыніліся адразу 4 крамы спажывецкага таварыства.

Нельга сказаць, што Бешанковіцкае «райпо», да якога далучылі Шумілінскае, вызначаецца асаблівай пасьпяховасьцю. Частка маёмасьці гэтага спажывецкага таварыства таксама выстаўлена на продаж ці прапануецца ў арэнду. У тым ліку дзьве крамы ў райцэнтры і 5 — у маленькіх вёсках, ужо пазачыняныя.

svaboda.org

ФУТБОЛ

СЕНСАЦЫЙНАЯ НІЧЫЯ

Каманда ФК «Шуміліна» згуляла ўнічыю на выездзе з камандай Гарадоцкі ФК «Дзецкасельскі» і стварыла сенсацыю.

У нядзельным матчы на стадыёне Гарадка сустракаліся каманды з дыяметральна супрацьлеглых бакоў турнірнай табліцы. ФК «Дзецкасельскі» з'яўляецца лідэрам групы Б чэмпіяната Віцебскай вобласці, а вось нашы шумілінскія футбалісты мелі толькі адно ачко перад гульнёй.

Алегэтанедаепоўнайкарціны перадматчавых абставін для канчатковага выніка гульні. Паміж гарадоцкай і шумілінскай камандай існуе асаблівы рахунак за апошнія гады, мусіць пачынаючы з 2015 года. Сам ход гульні паказаў, што і адсутнасць у шумілінскай каманды групы падтрымкі ніяк не паменшылі шансы на перамогу над гаспадарамі поля.

Уся гульня фактычна прайшла ва ўзаемна сустрэчных атаках, пры якіх цяжка было заўважыць, дзе гаспадары, а дзе шумілінцы. Пэўную тэрытарыяльную перавагу гаспадары мелі, але на фінішы атак не хапала вастрыні. І хаця ФК «Шуміліна» атакаваў радзей, але затае больш востра.

Пры роўнай барацьбе напрыканцы першага тайма гарадоцкім футбалістам атрымалася адкрыць лік пры розыгрышы мяча на левым флангзе: Эдуард Ізафатаў аддаў мяч свабоднаму Сяргею Вехцеву, які майстэрскі накіраваў яго да лініі брамніка, дзе Андрэй Баранок накіраваў мяч у сетку гасцей.

У другім тайме пэўныя складанасці ў гульню унёс дождж, які пайшоў з 10 мінуты другога тайма. Даволі часта футбалісты праскальзавалі міма мяча і гэта было не на карысць больш хуткіх гарадоцкіх футбалістаў. Але характар гульні ў другім тайме не змяніўся. Шумілінцы па-ранейшаму атакавалі радзей, але на 57 хвіліне гульні, калі гарадоцкія футбалісты захапіліся чарговай атакай, шумілінскі гулец Аляксей Місурагін эфектным ударам з развароту з лініі брамніка прабіў галкіпера гаспадароў поля.

Да канца гульні нічэйны лік не змяніўся і ход матча не даваў адчування сустрэчы лідэра з аўтсайдэрам. Магчыма сказаць, што ў Гарадку больш пафарціла нашым шумілінскім футбалістам, чым гаспадарам.

З апошняга тура ў нашай групе напружвае вынік гульні ФК «Ніва» (Талачын) у Віцебску, дзе імі быў разгромлены «Славянскі Велес»: 5-1. І менавіта талачынцы зараз бліжэй усіх падыйшлі да нас пасля 8 гульняў: у нас 19 ачкоў, а ў «Нівы» — 15.

Перадусім ФК Шуміліна прайграў "Славянскаму Велесу" з разгромным лікам 5:0 і апусціўся на апошняе 7 месца ў турнірнай табліцы. Такім чынам ФК «Шуміліна», які мае мінімальныя шанцы на выхад у фінал стварыў усё ж такі сенсацыю — не прайграў ў Гарадку лідэру групы.

haradok.info

ВАЛЕЙБОЛ

ПЕРШЫЯ Ў ВОБЛАСЦІ

Шумілінскія юнакі ўзялі першае месца і кубак Віцебскай вобласці ў пляжным валейболе.

На працягу трох дзён у Бешанковічах прайшло першынство Віцебскай вобласці па пляжным валейболе сярод юнакоў і дзяўчат 2003-2004 гадоў нараджэння і маладзейшых.

Свае сілы ў гульні на пяску спрабавалі чатыры каманды: 8 пар юнакоў і 7 пар дзяўчат з Віцебска, Шуміліна, Верхнядзвінска і Бешанковічаў.

Матчыпраходзіліна гарадскім стадыёне, дзе абсталяваная пляцоўка для пляжнага віду спорту.

У асабістым заліку сярод юнакоў перамогу святкавалі шумілінцы — на вяршыню п'едэстала падняліся Стас Бяззубенка і Даніїл Сафонаў. Другі вынік у іхніх сяброў Ільлі Півульскага і Аляксандра Лабачова. Тройку прызёраў замкнулі Мікіта Філіпаў і Даніїл Радоўскі з Віцебска.

Такім чынам, кубак першынства Віцебскай вобласці па пляжным валейболе атрымалі валебалісты з Шуміліна. Другое месца ўзяла віцебская каманда, а трэцяе месца заняла каманда з Верхнядзвінска.

У камандным заліку першае месца і кубак першынства ўзялі віцяблянкі. Другое месца заняла каманда з Верхнядзвінска, а трэцяе месца заваявалі нашы дзяўчаты з Шуміліна.

У асабістым заліку сярод дзяўчат перамогу святкавалі Марыя Кудраўцава і Дыяна Лыгорава з Віцебска.

Віншуем з перамогай і жадаем новых поспехаў!

Алесь Прыбярэжны

ВАЛАНЦЁРСТВА

ЯК ШКОЛЬНІКІ ПАДНІМАЮЦЬ "ШУМІЛІНСКІ ЛЯСГАС"

Узяць хаця б акцыі ў рамках «Тыдня лесу», калі людзі масава выходзяць на пасадку саджанцаў елак, бяроз, соснаў. А дзе малады дрэўцы атрымліваюць нараджэнне? Пра гэта не па чутках ведаюць, напрыклад, школьнікі Шуміліна.

Вядома, што праца лесавода ў раёне, бадай што адна з самых ганаровых. Тым болей, што гэта зусім нябачная праца, так бы мовіць – на аддаленую перспектыву. І яе вынікі з'яўляюцца праз гады і нават дзесяцігоддзі. Відавочна там намі здаецца, што ўсё адбываецца само сабой: з маленькага насення, якое нібыта разносіцца ветрам, раптам вырастаюць вялізныя дрэвы і падымаюцца лясы. Верагодна так часцей бывае.

Але ж цяпер усё часцей за ўсё менавіта чалавек прыкладае да гэтага сваю крапатлівую працу.

Таму можна заўважыць нашых хлопчыкаў і дзяўчынак за праполкой ялінак у гадавальніку ДЛГУ "Шумілінскі лясгас"

Тут рупяцца хлопцы з няпоўных і маламаёмасных сем'яў ці з гэтак званых "сацыяльна небяспечных сем'яў", на тым жа ўнутрышкольным уліку. Аднак, нягледзячы на гэту акалічнасць лёсу, для іх гэта выдатная магчымасць знайсці сабе занятак да якіх зарабіць пры гэтым грошы.

Свой уклад у сямейны бюджэт юныя лесаводы тлумачаць так: "Мы самі будзем траціць свой заробак". У асноўным яны плануюць абнавіць яго на гардэроб. Цалкам верагодна і рацыянальна – умець самому распараджацца заробленымі грашыма. У гэтым выпадку галоўнае, каб грошы на добрую справу пайшлі. А між іншым, за 10 дзён у лясгасе абяцаюць выплаты дзесьці ў раёне ста рублёў. Чым не заробак? Тым больш, пры няпоўнай занятасці.

А як будуць бавіць школьнікі вольны час? Не сакрэт, што многія нямала часу праводзяць за камп'ютарам у "гульнях са стралялкамі". І тым не меней, шмат каму цікавы футбол, лёгкая атлетыка, розныя спартыўныя секцыі. Хлопцы-старшакласнікі больш сур'ёзна дзеляцца планамі на аддаленую будучыню. Адзін збіраецца паступацьу Віцебскі атрымацьпрафесію электраманцёра ахоўнай сігналізацыі, іншы бачыць сябе навучэнцам медкаледжа, трэці нацэліўся ў Акадэмію МУС.

Ян Вайтовіч

ЗДАРЭННІ, КРЫМІНАЛ

НА МАПЕДЗЕ ЎРЭЗАЎСЯ Ў АЎТОБУС

Бяспраўнік з Шумілінскага раёна каля вёскі Дрэтунь на мапедзе ўрэзаўся ў аўтобус і загінуў.

Рэйсавы аўтобус МАЗ ехаў у бок Полацка, калі на яго паласу руху вылецеў мапед.

Па словах афіцыйнага прадстаўніка кіравання Следчага камітэта па Віцебскай вобласці Святланы Сахаравай, кіроўца МАЗа спрабаваў сысці ад сутыкнення, але на лясной дарозе зрабіць гэтага не атрымалася.

– Кіроўца аўтобуса і якія знаходзіліся ў ім пасажыры не пацярпелі. А вось 42-гадовы жыхар Шумілінскага раёна, які кіраваў мапедам без шлема і наяўнасці пасведчання кіроўцы, з рознымі траўмамі быў дастаўлены ў бальніцу.

У ноч на аўторак пацярпеў у лякарні памёр. Па факце ДТЗ распачата крымінальная справа. Прызначана судова-медыцынская экспертыза, каб вызначыць, ці не знаходзіўся ўдзельнік аварыі ў стане алкагольнага або наркатычнага ап'янення. Мапед і аўтобус канфіскаваныя для правядзення аўтатэхнічнай экспертызы. Следчыя працягваюць высвятляць абставіны здарэння.

Сяржук Крупскі
па матэрыялам sk.gov.by
Пераклад з расейскай рэдактара

ШУКАЛА МІЛІЦЫЯ

81-гадовую пенсіянерку, якая заблукала ў лесе, шукаў увесь аддзел Шумілінскага РАУС

18 ліпеня а 23-яй гадзіне ў дзяжурную часць Шумілінскага РАУС паступіла паведамленне з вёскі Казьяны: жанчына 1937 года нараджэння пайшла ў лес па ягады і не вярнулася дадому. У міліцыю за дапамогай звярнуліся блізкія зніклай.

Як паведаміў начальнік Шумілінскага РАУС Алег Калеснікаў, міліцыянеры выехалі на месца і з дапамогай сігнальных ракет спрабавалі прыцягнуць увагу, дапамагчы чалавеку знайсці выхад з лесу. Але ў той дзень бабуля так і не знайшлася.

Наступнай раніцай увесь аддзел па трывозе быў мабілізаваны на пошукі чалавека, якія вяліся сумесна з выратавальнікамі.

У выніку 81-гадовая жанчына знайшлася раніцай 20 ліпеня і была дастаўлена ў бальніцу. Яе здароўю нічога не пагражае.

vitbichi.by

ГРАМАДСТВА І ЗАКОН

МЕЧАНАЯ САЛЯРКА

Асаблівую ўвагу група па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі, участковыя інспектары РАУС, супрацоўнікі ДАІ надаюць прафілактыцы крадзяжоў паліва.

Паліва для сельгаспрадпрыемстваў мае асобливы колер. У розніцу такое паліва не прадаецца. Калі ў вадзіцеля легкавушкі знайшлі зялёную салярку – яна крадзеная. На жаль, такія выпадкі маюць месца ў нашым раёне. Напрыклад, нядаўна, супрацоўнікі ДАІ прыпынілі ў Лявонаве жыхара Віцебска, які ў багажніку «Форда» перавозіў 60 літраў фарбаванай салярки. Вадзіцель адмовіўся даваць каментары наконт набыцця незаконнага паліва. Яно было канфіскавана. Мужчына прыцягнуты да адміністрацыйнай адказнасці ў выглядзе штрафу памерам у 12 базавых велічынь.

За крадзеж, рэалізацыю, набыццё ці захоўванне зялёнай салярки за красавік-май у раёне прыцягнуты да адказнасці шэсць чалавек. Супрацоўнікі РАУС канфіскавалі 496 літраў незаконнага паліва. Так, у аднаго з работнікаў УП «Шумілінскі райаграсэрвіс» па месцы жыхарства было знойдзена 166 літраў салярки, у другога – 90 літраў. Згодна з ч. 6 арт. 12.30 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб адміністрацыйных правапарушэннях ім пагражае спагнанне ў выглядзе штрафу памерам ад 10 да 50 БВ.

І даказаць, што фарбаванай быў усяго літр, а не трыццаць-сорак, практычна немагчыма. А за набыццё, захоўванне, выкарыстанне або рэалізацыю фарбаванага паліва вялікай колькасці чакае максімальны штраф (1225 рублёў).

Сяржук Крупскі

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым–зрабіцебясплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Світанак", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/svitanak.html для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

ЧАМУ ТАК СКЛАДАНА АСВОЙВАЦЬ ЧУЖЫ ДОСВЕД

Якія праблемы ў нас абмяркоўваюцца на вышэйшым узроўні? Захаванне тэхналагічнай дысцыпліны пры нарыхтоўцы кармоў, неабходнасць замены кіраўнікоў прадпрыемстваў, нyздольных «цягнуць», фірмовы заклік «закручваць гайкі». Архаіка на маршы. І маршу гэтаму хутка пойдзе 25-ы год.

Падставай для напісання гэтай «Азбукі паліталогіі» сталана навіна з інтэрнэту. Прыводжу яе цалкам: «Прэм'ер-міністра Канады аштрафавалі на сто долараў за тое, што ён не задэклараваў сонечныя акуляры, падораныя яму кіраўніком адной з канадскіх правінцый. Такое рашэнне прыняў назіральны орган па этыцы, — паведамляе Сі-Бі-Сі. — Прэс-сакратар Джасціна Трудо патлумачыла, што ён не задэклараваў акуляры з-за адміністрацыйнай памылкі, а дакладней, няправільна запоўніў форму дэкларацыі. Паводле мясцовага заканадаўства, прэм'ер абавязаны на працягу 30 дзён паведамляць аб атрыманых падарунках, кошт якіх перавышае дзвесце долараў».

Пацешная гісторыя, пагадзіцеся. Прапаную здзейсніць разумовы эксперымент — перанесці сітуацыю на родную глебу, на якой пышна квітнее так званая «беларуская ма-дэль». Ажыццявіць гэты эксперымент вельмі проста. Для гэтага дастаткова ўсяго толькі прозвішча прэм'ер-міністра Канады замяніць на ўсім нам добра знаёмае. Замянілі?

Атрыманы вынік лепш за ўсё апісаць словам «аксюмаран» (літаральна «вострае глупства», ад старажытнагрэчаскага «ὀξύς» — «востры», «пранізлівы» + «μωρός» — «неразумны», «дурны»). Аксюмаран нярэдка выкарыстоўваецца ў назвах літаратурных твораў: «Гарачы снег», «Жывы нябожчык», «Мёртвыя душы», «Маленькі гігант вялікага сексу».

Дзве функцыі дэмакратыі

Дэмакратыі ў Беларусі не менш, чым у Еўропе. Праблема не з дэмакратыяй. Праблема з памяццю. Для тых, хто сумняваецца, працытую адзінага палітыка (АП): «Самае галоўнае — гэта лішні раз нагадваць усім нам у краіне і за яе межамі аб дэмакратычнасці нашага дзяржаўнага ладу». Сказана гэта было не выпадкова, а на цырымоніі прывядзення да прысягі суддзі Канстытуцыйнага суда Віктара Рабцава (2 лютага 2017 года).

АП характарызаваў прызначэнца як вядомага навукоўца і практыка. Адсюль яго ўпэўненасць у тым, што гэта (прызначэнне) паслужыць напамінам гораду і свету аб дэмакратычнасці Беларусі. Адначасова, абвясціўшы свой варыянт пераліку правоў чалавека, ён узваліў на сябе нялёгкую ношу галоўнага інспектара па іх выкананні…

Палітычныя правы — гэта перш за ўсё права выбіраць сабе ўладу і мяняць яе ў выпадку неабходнасці. Таму паняцці «палітычныя правы» і «дэмакратыя» з'яўляюцца сінонімамі. Адкрыем кнігу «Дэмакратыя і рынак» польска-амерыканскага палітолага Адама Пшэворскага: «Дэмакратыя — такі палітычны лад, у якім кіруючая партыя можа прайграць выбары».

У дэмакратыі дзве асноўныя функцыі: абмежаванне часу знаходжання кіраўніка на пасадзе (каб знізіць верагоднасць яго пераараджэння ў тырана) і стварэнне легітымнага канкурэнтнага асяроддзя, без якога для грамадзян немагчыма фарміраванне прасторы выбару (перамены курсу).

Мне пашанцавала: літаральна днямі на сваім любімым аналітычным сайце republic.ru я прачытаў артыкул кансультанта па арганізацыі бізнесу ў Кітаі Уладзіміра Нявейкіна «Кітай развіваецца вельмі хутка». Прывяду фінальную частку апошняга абзаца: «Калі Дэн Сяапін ладзіў свае рэформы, то адной з галоўных небяспекаў на іх шляху лічылі не дэфіцыт добрых праграм, не, іх можна напісаць колькі заўгодна. Галоўная праблема — супярэчнасць паміж індывідам і грамадствам. Акадэмія грамадскіх навук Кітая тады правяла цікавае даследаванне і не знайшла за ўсю гісторыю чалавецтва ніводнага прыкладу, калі б кіраўнік пасля 10 гадоў кіравання краінай прынесіў ёй карысць. Да 10 гадоў былі розныя варыянты. Пасля — толькі адзін».

Архаіка на маршы

Беларусь не стаіць убаку ад галоўнай дарогі чалавецтва. Пытанне толькі ў тым, з якой хуткасцю яна па гэтай дарозе рухаецца. На жаль, наша месца размешчана нашмат бліжэй да хваста калоны, чым да яе галавы. Але глытаць пыл, што ўздымаюць дынамічныя краіны-лідары, нам не наканавана. Адставанне такое вялікае, што пыл паспявае асесці…

Кітайцы, якія прызвычаіліся думаць стагоддзямі і тысячагоддзямі, тым не менш абмяжоўвалі знаходжанне адной асобы на вышэйшай дзяржаўнай пасадзе двума тэрмінамі. Мне запярэчаць, што гэты запавет Дэн Сяапіна паспяхова пераадолены цяперашнім кіраўніком Паднябеснай. Сапраўды, гэта так. Аднак уяўленні нямецкага філосафа Фрыдрыха Ніцшэ пра волю да ўлады як пра базавы інстынкт жыцця яшчэ нікому не ўдалося абвергнуць. Без улады не можа існаваць ні адно грамадства, нават на ўзроўні сельскай абшчыны. Але, як кажуць палякі, «Co zanadto, to nie zdrowo». Таму наступствы палітычнай інавацыі па зняцці канстытуцыйнага абмежавання на колькасць тэрмінаў для старшыні КНР, што была прынятая на XIX з'ездзе КПК, не прымусяць сябе доўга чакаць.

За прыкладамі кітайскім таварышам далёка хадзіць не спатрэбіцца. У Беларусі аналагічнае канстытуцыйнае абмежаванне было знятае на рэферэндуме ў 2004 годзе, акурат да дзесяцігадовага юбілею АП. І ўжо праз два гады «беларуская мадэль» дасягнула свайго піку. Але гэта не падстава для радасці, бо дасягненне піка (вышэйшая кропка) азначае пачатак спуску. Што на

(працяг на стар. 4)

БЕЗНАДЗЕЙНАСЦЬ.БАЙ

ГАДЗІНЬНІК, ЯКІ СПЫНІЎСЯ 24 ГАДЫ ТАМУ

Людзям майго пакаленьня на працягу жыцьця двойчы выпала доля жыць у пэрыяд застою. У старажытным Кітаі адным з самых страшных праклёнаў на адрас ворага было: «Каб ты жыў у эпоху пераменаў». Здаецца, сёньняшняя Беларусь падорыць сьвету новую мудрасьць.

Чыста беларускі праклён гучыць так: «Каб ты другі раз у жыцьці трапіў у эпоху застою, па нейкай злой недарэчнасьці названага „стабільнасьцю“».

Чаму ўзьнікла беларуская мадэль

Безумоўна, прыход Аляксандра Лукашэнкі да ўлады 24 гады таму нельга лічыць выпадковасьцю. Ён толькі ўдала асядлаў тыя грамадзкія трэнды, якія моцна разьвіваліся ў першай палове 1990-х гадоў. Маладая краіна не была гатовая да глыбокай трансфармацыі пасьля краху камуністычнага ладу. Савецкая сацыяльная мадэль у Беларусі аказалася больш эфэктыўнай, чым у іншых рэгіёнах СССР, і яе разбурэньне выклікала тут большае незадавальненьне насельніцтва. Высокая канцэнтрацыя буйных прадпрыемстваў вымагала ад уладаў захоўваць іх працу як умову сацыяльнай стабільнасьці ў краіне. Большасьць беларусаў разумела абвешчаную Міхаілам Гарбачовым перабудову як стварэньне больш справядлівай патэрналісцкай дзяржавы, і таму яе крах на пачатку 1990-х гадоў выклікаў моцнае расчараваньне.

Аляксандар Лукашэнка на першых прэзыдэнцкіх выбарах добра адчуў гэтыя грамадзкія настроі і прапанаваў свой адказ. Гэта ўсталяваньне моцнай улады, навядзеньне парадку, захаваньне дзяржаўнай уласнасьці, барацьба зь бізнэсоўцамі і намэнклятурай, саюз з Расеяй і рэінтэграцыя постсавецкай прасторы. Згаданая праграма была альтэрнатыўнай таму курсу на рэформы, які рэалізоўваўся ва ўсіх посткамуністычных краінах.

Самае цікавае, што Аляксандру Лукашэнку сапраўды ўдалося рэалізаваць асноўныя пункты сваёй праграмы. Чысьціня экспэрымэнту была дасягнута ня толькі яго працягласьцю, але і ў пэўным сэнсе ўпартасьцю галоўнага экспэрымэнтатара, зачараванага ягонай вонкавай прыгажосьцю. Настаў час падводзіць вынікі.

Вынікі беларускага экспэрымэнту

Не аднойчы я чуў ад дыпляматаў постсавецкіх краін фразу: затое вы захавалі прамысловасьць! Я адказваю: так, але якую цану за гэта заплацілі! Самая высокая інфляцыя і неаднаразовая дэвальвацыя — рэкордныя ня толькі на постсавецкай прасторы, але, фактычна, у сьвеце за апошнія два дзясяткі гадоў (калі вынесьці за дужкі анамаліі Зымбабвэ і Вэнэсуэлы). Фактычнае спыненьне эканамічнага росту. Узровень заробкаў застыў на адзнацы 2009 году. Гэтая захаваная савецкая прамысловасьць павольна памірае, атручваючы ўвесь эканамічны арганізм.

Паводле інфармацыі Нацбанку, безнадзейная запазычанасьць дзяржпрадпрыемстваў перад банкамі склала 14% у адносінах да ВУП (каля 7 млрд даляраў). У 2001 годзе сярэдняя пэнсія ў Беларусі складала 45% ад сярэдняга заробку, а ў 2018 годзе — толькі 36%. Гэта пры тым, што Беларусь атрымлівае даволі значныя расейскія датацыі і кожны год, каб захоўваць сацыяльнае статус-кво, бярэ ўсё новыя замежныя крэдыты. Тое, што дзяржаўная прапаганда называе стабільнасьцю, даўно ператварылася ў мяртлівы застой.

Сацыяльная дзяржава? Што ад яе застаецца пасьля росту пэнсійнага ўзросту, падвышэньня тарыфаў ЖКГ, ліквідацыі шматлікіх ільготаў? Ва ўсім сьвеце беспрацоўным дзяржава дапамагае, і толькі ў беларускай «сацыяльнай дзяржаве» людзей, якія страцілі працу, абвяшчаюць «дармаедамі» і абкладваюць дадатковым паборамі.

«Паліцэйская дзяржава»

Канцэпт моцнай улады лягічна трансфармаваўся ў клясычную «паліцэйскую дзяржаву». Дзе ўсіх нязгодных з ходу б'юць дубінкай па галаве. Дзе работнікам сілавых структураў дазволена ўсё. Дзе суды ператварыліся ў канвэер па штампаваньні абвінаваўчых прысудаў. Дзе каля паловы дарослага насельніцтва кожны год прыцягваецца да адміністратыўнага пакараньня. Дзе чыноўнікаў і бізнэсоўцаў садзяць у турму часьцей, чым апазыцыянэраў. Дзе бацьку, які захапіў дачку ў закладніцы, адразу застрэльваюць без усялякіх разваг і сантымэнтаў.

«Моцная рука дазваляе нам захоўваць незалежнасьць», — заяўляе праўладны палітоляг Пётра Пятроўскі. Дзіўна, але як гэта ўдаецца захаваць незалежнасьць невялікім дэмакратычным краінам?

Шмат гадоў Лукашэнка ганарыўся, як спрытна яму ўдаецца «разводзіць на бабкі» крамлёўскіх. Але пасьля Крыму і Данбасу выявіўся і адваротны бок гэтай расейскай «халявы». Тут зноў дарэчы ўзгадаць кітайскую прымаўку: «Сеў на тыгра — ня зьлезеш» (бо зьесьць). Адсюль і вядомая выснова, якая прагучала з вуснаў кіраўніка Беларусі ў Шклоўскім раёне пасьля перамоваў з Пуціным: «Мы на фронце. Ня вытрымаем гэтыя гады, правалімся, значыць, трэба будзе ці ў склад якой-небудзь дзяржавы ісьці, ці аб нас проста будуць выціраць ногі». І чаму ж не дапамагае «моцная рука»?

І яшчэ адным пабочным вынікам «навядзеньня парадку» стаў пэрсаналісцкі аўтарытарны рэжым, у межах якога грамадзтва пазбаўлена права ўплываць на дзяржаўную палітыку. І як вішанька на торце — усё хараство наступстваў рэжыму асабістай улады, які ўсё больш нагадвае ўсходнія матывы. Гэта калі другой мэдыйнай пэрсонай у краіне стаў сын кіраўніка Коля. Ці калі Аляксандар Рыгоравіч усё часьцей зьяўляецца на публіцы ў атачэньні прыгожых дзяўчат, якія суправаджаюць яго ўжо і ў працоўных паездках, ён нават у якасьці жарту прапануе адной зь іх («дзетка») стаць кіраўніком агрохолдынгу. Які час на дварэ, такія і жарты.

Але беларусам чамусьці ня сьмешна. Бо ёсьць адчуваньне часу, які спыніўся, і страты ўсялякай пэрспэктывы. Безнадзейнасьць кропка бай.

Валер Карбалевіч
"Радыё Свабода"

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

(пачатак на стар. №3)

практыцы і назіраецца.

Тры шляхі

Калі ўжо гаворка пра Кітай, то быў бы грэх не звярнуцца па каментар да Канфуцыя. Прыдатную цытату ўстагоддзе інтэрнэту знайсці нескладана: «Тры шляхі вядуць да ведаў: шлях разважанняў — гэта шлях самы высакародны, шлях перайманні — гэта шлях самы лёгкі, і шлях вопыту — гэта шлях самы горкі».

Першы шлях галоўнаму архітэктару «беларускай мадэлі» глыбока чужы, пра што ён з гонарам рэгулярна і заяўляе.

Абмяжуюся адной цытатай: «Цалкам неплацежаздольным апынуўся і наш ідэалагічны штаб — Адміністрацыя прэзідэнта. Нарады, даручэнні, аўтарскія калектывы, справаздачы — і нічога на выхадзе. Той жа фармалізм.

У гэтых умовах кіраўніку дзяржавы давялося браць усё на сябе і, ідучы ад жыцця (выдзелена. — С.Н.), а не ад тэорыі, закладваць у фундамент беларускай незалежнай дзяржаўнасці ідэі, народжаныя і выпакутаваныя нашым народам».

Так вобразна і ярка апісаны падыход да фарміравання дзяржаўнай ідэалогіі — гэта аналаг шляху вопыту паводле Канфуцыя. Ён апынуўся самым горкім для беларусаў, бо замест ідэалогіі стварылі яшчэ адзін орган па кантролі за добранадзейнасцю грамадзян у асобе ідэалагічнай «вертыкалі». Натуральна, за грошы грамадзян. Вось такі ненавязлівы ідэалагічны сэрвіс.

Асабіста я не супраць ідэалогіі, але толькі той, мэтай якой быў бы прымус дзяржавы да адказнасці. Здавалася б, нічога выдумляць для гэтага не трэба. Ёсць шлях перайманні. Самы лёгкі шлях паводле Канфуцыя. Нездарма ж я пачаў «Азбуку паліталогіі» з гісторыі прэм'ер-міністр Канады, якога аштрафавалі на сто долараў за тое, што ён не задэклараваў сонечныя акуляры.

На жаль, па той жа прычыне, па якой мы не пераймаем кітайскі і сінгапурскі досвед эканамічнага прарыву краіны з трэцяга свету ў першы. Для паспяховага капіявання кітайскага досведу беларусам неабходна стаць кітайцамі. Для капіявання канадскага вопыту — канадцамі…

Сяргей Нікалюк
"Новы Час"

ЧАРГОВАЯ НАРАДА

ЛУКАШЕНКО ПОПАЛ В ЛОВУШКУ…

«Зарплата чиновников — это на конфеты внукам или любовницам на чулки. Остальное они зарабатывают на других ресурсах». Известный экономист рассказал, в какую ловушку попал Лукашенко.

На совещании, посвященном вопросам повышения престижа госслужбы, глава государства поделился негативной тенденцией: подбор кандидатов на вакантные должности затягивается на месяцы, а то и годы.

Лукашенко напомнил о жесточайших требованиях к госслужащим: «За нарушения уходишь с должности — идешь в тюрьму».

Президент поинтересовался у членов правительства, как привлечь самых лучших и опытных управленцев и предупредил:

— Если вы пришли ко мне с предложениями о повышении денежного довольствия и зарплат госслужащим, даже не поднимайте этот вопрос, он раз и навсегда решен.

Почему Лукашенко пугает госслужащих? Пряники для чиновников закончились, и остался *лишь кнут?*

— На самом деле пряников достаточно много для органов госуправления оставлено. Лукашенко просто запугивает, — заявил в интервью «Салідарнасці» руководитель Научно-исследовательского центра Мизеса Ярослав Романчук.

Экономист отметил, что доходы системы госуправления превышают 45 % ВВП, плюс платежи, которые составляют около 5 % ВВП.

— Половина экономики проходит через руки чиновников. Кроме того, около 80 % активов находится в руках распорядителей чужого, и они могут раз в год посклонять головы, рассматривая свои носки, понимая, что, сколько бы Лукашенко ни говорил про зарплаты, их зарплата — это на конфеты внукам или любовницам на чулки. Остальное они зарабатывают на других ресурсах, что мы и видели по Минздрав-гейту.

Если бы он сказал: «Все, друзья, с завтрашнего дня функционал меняется, меняются бюджеты, мы вводим экономическую конституцию с ограничением госрасходов на уровень 25 % ВВП. Мы ликвидируем весь чиновничий бизнес, то есть те структуры, которые были учреждены министерствами и ведомствами. Вот тогда бы что-то дошло до руководства страны, и власти начали реально бороться с коррупцией и заботиться о качестве госуправления.

«С таким функционалом даже ангел становится коррупционером»

Экономист напомнил о том, что Лукашенко неоднократно за последние три года неоднократно говорил о необходимости радикально сократить функции и ликвидировать конфликт интересов органов госуправления.

— Ни первое, ни второе не было сделано. Кого бы ни подбирали на эти должности — все пустое. С таким функционалом даже ангел становится коррупционером за 12-18 месяцев. Потому что система не имеет сдержек и противовесов, отсутствует система независимого контроля.

По мнению Романчука, тот факт, что не могут найти кандидатуры в «вертикаль», говорит: никто не хочет сидеть, быть в системе круговой поруки, быть замазанным коррупцией.

— Как Лукашенко оценивает премьер-министра, вице-премьера, министров? За состояние здравоохранения, образования, сельского хозяйства давным-давно нужно было уволить весь тот кадровый состав, провести конкурс, через кадровое агентство набрать профессионалов и поставить им четкие задачи.

«Лукашенко сделал ставку на советскую систему управления, но без советских рычагов»

Эксперт уверен: глава государства сам виноват, какую команду он сформировал.

— Почему-то многие люди в этой команде, особенно идеологи и пропагандисты (в частности, Мясникович, Семашко, Русый, Калинин), более двадцати лет. Можно ротировать секретарш, начальников департаментов, но фундаментально люди, которые определяли политику 20 лет назад и сегодня, одни и те же.

Если бы они слушали альтернативные точки зрения, было требование сделать научно-обоснованную политику — это одно. У них фундаментальный принцип — показушная лояльность. Лояльный далеко не всегда профессионал.

Лукашенко попал в ловушку, считает Ярослав Романчук:

— Он сделал ставку на советскую систему управления, но без советских рычагов: без партии, без системы контроля чиновников, которым коттедж меньше миллиона долларов не предлагай, и Лэнд Крузер — не ниже.

Вертикаль и все окружение обросли коммерческими связями, не развиваются профессионально. Академия наук, которая должна была стать профессиональной кузницей кадров, на самом деле превратилась в штамповочный цех корок и дискредитацию высшего образования.

Надо менять модель, систему управления, мотивацию, структуру собственности, заключает экономист.

— Главное — вводить народную экономику, а не продолжать работать в режиме номенклатурно-краснодиректорских кланов.

Татьяна Гусева
"Салідарнасць"

СУДОВЫ АКСЮМАРАН

КАМУНІЗМ = ФАШЫЗМ…

На мінулым тыдні адбыўся вельмі паказальны адміністрацыйны працэс. Судзілі нашага аўтара, экс-палітвязня і анархіста Мікалая Дзядка. Судзілі яго нібыта за «распаўсюд нацысцкай сімволікі». Дзядок быў прызнаны вінаватым і атрымаў штраф у памеры 10 базавых велічынь.

Увогуле, судзіць анархіста за прапаганду нацызму — гэта аксюмаран. Анархісты па змоўчванні з'яўляюцца найбольш радыкальнымі антыфашыстамі. Але начальнік трэцяга аддзялення па супрацьдзеянні экстрэмізму ГУБАЗіК Міхаіл Бедункевіч, даследаваўшы профілі Дзядка ў сацсетках, знайшоў там выявы свастыкі. Суд, не ўлічыўшы кантэкст, выявіў, вынес вырак.

У гэтым працэсе ёсць два цікавыя моманты, вартыя пільнай увагі. Першы момант: працэс Дзядка не быў адзіным. Адначасова з ім судзілі за «распаўсюд экстрэмісцкіх матэрыялаў» актывістку Марфу Рабкову. У той жа час за такі ж «распаўсюд нацысцкай сімволікі» ў Гомелі пад суд трапіў відэаблогер Арцём Шапараў.

Ва ўсіх гэтых працэсах абвінавачванне — даволі нацягнутае. Шапараў «апрануў» у размытую нацысцкую форму дырэктарку школы, Рабкова змясціла ў сацсетках толькі фотакалаж з шапкай «Class War». Прычым на момант змяшчэння, гэты выраз не быў прызнаны экстрэмісцкім. Падаецца, што ў краіне пачалася кампанія, мэта якой — выставіць сацыяльных актывістаў як прыхільнікаў фашызму, і, такім чынам, дыскрэдытаваць іх у вачах грамадскасці.

Напэўна, у адрозненне ад тых жа актывістаў, улада вельмі пільна глядзіць на каляндар. Актывісты, занятыя Курапатамі і Мундыялем, неяк забыліся, што ў 2019 годзе павінны прайсці парламенцкія выбары, якія могуць быць сумешчаныя з прэзідэнцкімі. І, хутчэй за ўсё, такія спробы дыскрэдытацыі сацыяльных актывістаў можна лічыць пачаткам падрыхтоўкі да палітычных кампаній, якія нас чакаюць ужо восьвось.

Дарэчы, хвалю рэпрэсій перад выбарамі, скіраваную найперш на сацыяльных актывістаў, прарочыў сам Дзядок у артыкуле «Прэзідэнцкія выбары: як гэта будзе», апублікаваным яшчэ ў красавіку гэтага года. Можа стацца, што, «працэсы за нацызм» як падмурак па дыскрэдытацыі актывістаў — гэта пачатак.

Вельмі важны і другі момант. Свае 10 базавых штрафу Дзядок атрымаў у тым ліку і за калаж, змешчаны ў «НЧ» з нагоды «Дня чорнай стужкі» — Агульнаеўрапейскага дня памінання ахвяраў сталінізму і нацызму. На гэтым калажы свастыка перацякае ў серп і молат. У артыкуле, да якога калаж быў ілюстрацыяй, прыводзіліся факты падабенства савецкага і нацысцкага рэжыму і дыскутавалася пытанне: чаму нацызм асуджаны, а камунізм — не?

Персанальна я супраць прыроўнівання савецкіх сімвалаў да нацысцкіх. Так, і той, і той рэжымы — крываежэрныя. Але СССР усё ж даваў беларусам хоць маленькія шанцы на выжыванне. У ім існавала хоць фармальная, але БССР. У ім фармальна, але прысутнічала права на беларускамоўнае навучанне, існавала беларуская мова, культура, пісьменнікі... Нацысцкімі ж планамі існаванне беларусаў (і габрэяў, і іншых славянаў) не прадугледжвалася ўвогуле. Як ні банальна, але «дзяды ваявалі», і пад «сярпаста-малаткастым» пазбавілі нас ад фізічнага вынішчэння з боку «чыстых арыйцаў».

Але маё дыскусійнае меркаванне больш нікога не хвалюе. Па Канстытуцыі, у нас у краіне тры галіны ўлады — выканаўчая, заканадаўчая і судовая. Судовая галіна ўлады «імем Рэспублікі Беларусь» (гэта значыць — ад усіх нас, і ад майго імя таксама) вызнала, што серп і молат, будучы неад'емнай часткай калажу, з'яўляецца сімвалам, як мінімум прыроўненым да нацысцкага. Такім чынам, Дзядок атрымаў 10 базавых не толькі за свастыку, але і за серп і молат.

Беларуская хрысціянская дэмакратыя і Павел Севярынец з нагоды прысуду Дзядку павінны пляскаць у ладкі — яны доўга змагаліся за асуджэнне камунізму і забарону савецкіх сімвалаў. Нечакана для сябе, дамагліся. Хоць у нас у краіне і не распаўсюджанае прэцэдэнтнае права, але асуджэнне Дзядка ў тым ліку за сімвалы СССР дае падставу лічыць іх такімі ж, як нацысцкія.

Што далей? Забарона Камуністычнай партыі Беларусі, якая ўтрымлівае серп і молат у сваёй сімволіі? Дэмантаж савецкіх помнікаў, якія ўтрымліваюць серп і молат? Па логіцы вынікае так.

Сяргей Пульша
https://novychas.by

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 30.07.2018 у 15.20
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.